

Munkedals Hembygdsförening i unikt projekt

Skapar skattkistor med föremål från bygden för undervisning i historia

AV SOFIA BLAD

Munkedals Hembygdsförening skapar just nu skattkistor med fynd från olika tidsepokar. De föremål som ska finnas i kistorna är baserade på lokala fynd och varje kista innehåller föremål från en specifik tidsepok. Kistorna skall sedan användas i undervisningen om Munkedals historia i skolorna.

Snickeriet av skattkistorna och återskapandet av de lokala fynden ingår i ett pilotprojekt som Munkedals Hembygdsförening fått beviljat av Riksantikvarieämbetet. Det är 20 personer som är med och arbetar med projektet som återskapar de fynd som hittats i Munkedal från bland annat romersk järnålder. Kristin Balksten är ledamot i Munkedals Hembygdsförening och kom på hela idén kring projektet.

– Vi vill besvara frågorna om hur man levde, hur man bodde och hur man klädde sig. Historia som rör något långt borta blir svårt att förhålla sig till. När man kan förstå att det är våra förfäder och att det faktiskt hänt där man själv växer upp så blir det mer relevant, menar Kristin.

Låna kistorna

Tanken är att man ska kunna låna kistorna till klassrummen och titta på de olika föremålen som ligger i, och tillsammans med kistan följer en bok med berättelser kring fynden. Snart är medeltidskistan redo att lånas ut. I Munkedal finns inte så många fynd från just medeltiden, däremot finns det många skulpturer i kyrkorna runt om som berättar ganska mycket. Skulpturerna berättar om hur man var klädd under medeltiden och med hjälp av den informationen har man återskapat kläderna. Eleverna får prova klädesplaggen och se hur det kändes att vara klädd som exempelvis en flicka från medeltiden. Smycken och

berlocker är också något som skvallrar om hur man klädde sig i Munkedal förr i tiden.

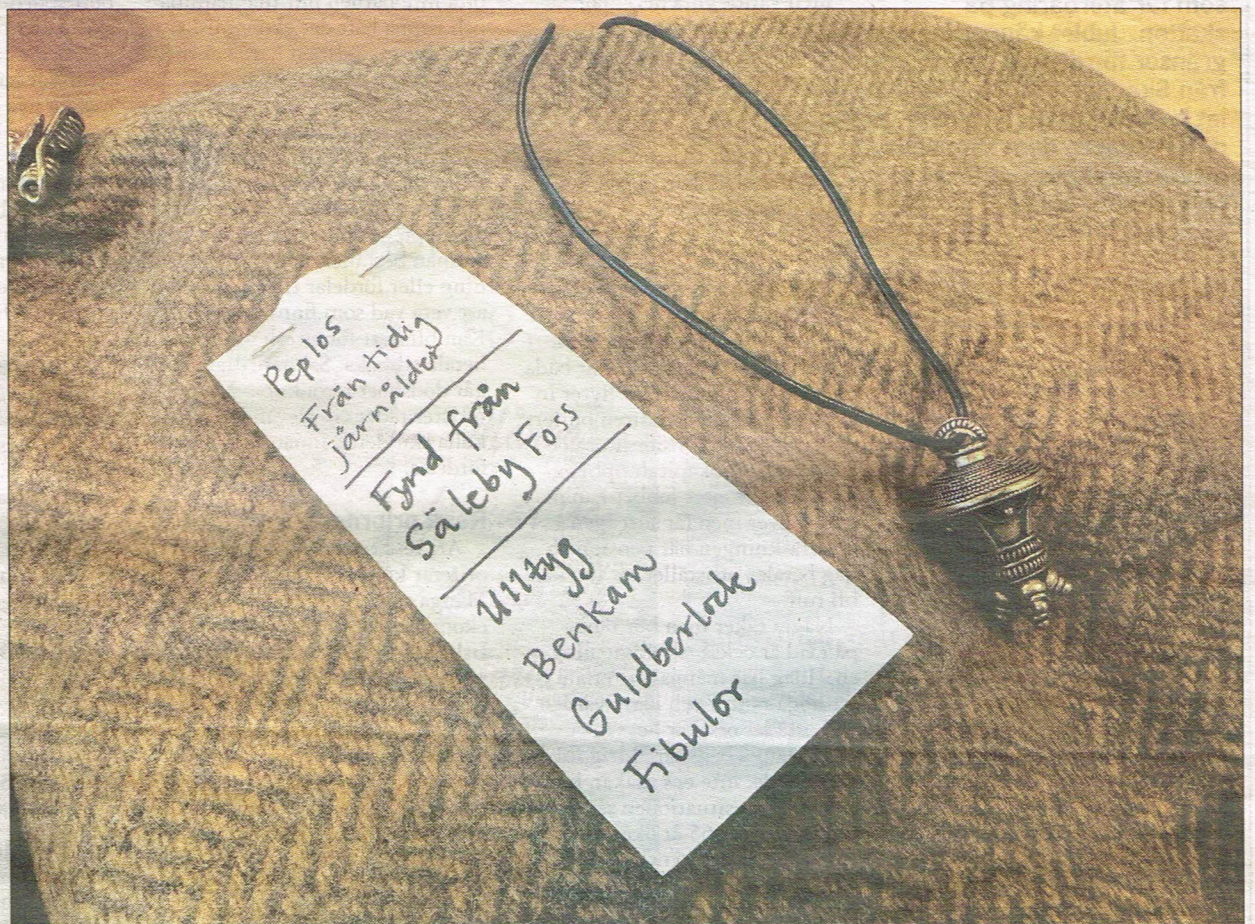
– Där Byggmax ligger idag har man hittat en guldblock som kallas för en Germansk berlock som man har hittat lite runt om i Europa, det är häftigt att se att föremål som man skapade här också skapades på andra platser runt om i världen, säger Kristin.

Några elever har redan fått ta del av lite material och Hembygdsföreningen har fått positiv respons. Lärarna får lärarhandledningar som tillhör skattkistorna där det finns information om alla fynd. De olika fynden visar att man har använt sig av textilhantverk, att man haft hästar, vad man har ätit och vad man haft för vapen. Man har bland annat hittat resterna av en tämj d falk eftersom hon haft märken på sitt ben.

– Allt material utgår från fynden som görs och så får vi lyfta fram det som går. Varje elev kanske inte kan ta till sig hur mycket information som helst, men när man ser att det är så lokalt och att det faktiskt har hänt här på den plats man själv växer upp så tror jag att kunskapen fastnar lite lättare, säger Sverker Balksten, ordförande för Munkedals Hembygdsförening.

Det är ett unikt pilotprojekt, det finns liknande pedagogiska lådor på läns museerna, men inte på lokal nivå. Tanken är att det ska vara en kista per årskull, de som går i ettan får komma till hembygdsgården och ta del av skattkistan som handlar om hur skolan var förr. Treorna läser bronsåldern och besöker de hällristningsområden som finns i Munkedal. I årskurs fyra läser man om vikingatiden och årskurs fem läser om medeltiden. Alla årskurser får var sin skattkista som kan komplettera undervisningsmaterialet.

– Vi försöker följa läroplanen och se i vilken ålder man läser vad, så att vi kan anpassa innehållet efter vad som intresserar eleverna. I högstadiet har vi en kista som kommer heta demokrati, som handlar om kän-

Där Byggmax ligger idag har man hittat en så kallad Germansk berlock, på bilden visas en berlock i tenn som efterliknar den Germanska berlocken. Foto: Sofia Blad

da personer som exempelvis har skrivit om att kvinnan har rätt till utbildning och om hur det var att vara homosexuell på 1800-talet. Det märkliga är att vi har så mycket fynd från den gamla tiden men inte lika mycket från 1700-talet, men vi har mycket information och det får eleverna ta del av i lite högre åldrar, berättar Kristin.

Gammalt centrum

Genom pilotprojektet vill man lyfta fram Munkedal som ett gammalt centrum.

– Så ser man inte på Munkedal idag, men på järnåldern var det en centralbygd, under medelåldern försvann det lite och sedan var det ganska starkt igen med mycket herrgårdar och verksamheter under tidig industrialisering. Det är sådan information som vi gräver fram på olika håll, förklarar Kristin.

Kristin Balksten, ledamot i Munkedals Hembygdsförening, vill främja den lokala historiekunskapen i Munkedal genom att låta elever ta del av material och verktyg som användes förr i tiden. Foto: Sofia Blad

I pilotprojektet har man snickrat ihop skattkistor som ska förvara undervisningsmaterialet som baseras på lokala fynd från exempelvis medeltiden. Foto: Sofia Blad

Det följer med en bok till varje skattkista, där man kan fördjupa sig om föremålen som finns i skattkistorna. Foto: Sofia Blad

Genom att studera skulpturer i kyrkorna runt om i Munkedal har man lyckats återskapa kläder som användes för flera hundra år sedan. Foto: Sofia Blad